

Vänstern i Järfälla

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | MARS 2022

Ida Gabriellsson

**"Alla ska kunna leva
ett värdigt liv, hela livet"**

sid 4-5

"Sluta prata och börja agera"

Stora satsningar behövs för att utveckla den svenska förlossningsvården menar barnmorskan Lina Broberg

Sida 3

foto: emil broberg

Ett annat samhälle är möjligt

Vi har vunnit många viktiga segrar för ett mer jämställt samhälle. Men vi har många strider kvar att ta. Det är genom din insats tillsammans med andra som vi kan bygga det jämställda, jämlika och hållbara samhället.

Vänsterpartiet har förslagen som ökar jämställdheten här och nu. Genom höjningen av pensionen får de kvinnor som byggt landet ett tillskott på upp till 1000 kronor i månaden. Med vår förbättring av sjukförsäkringen hjälps vi åt att förbättra villkoren för de av oss som slitit ut oss på jobbet. Dessa segrar är enorma för alla oss som berörs, men små om vi jämför med vad vi som rörelse kan åstadkomma härnäst.

Låt 8 mars, den internationella kvinnodagen, bli dagen då du står upp för en feministisk politik som förändrar på riktigt. Bli medlem i Vänsterpartiet, Sveriges enda feministiska och socialistiska parti.

God vård ska inte hänga på tur

I juni förra året födde Therese Johansson en dotter på Danderyds sjukhus. Allt gick bra. Det borde inte behövas tur för att få säker vård, förlossningsvården behöver mer pengar inte besparingar.

SID 2

6 timmarsdag är fullt möjlig

Flera länder, som Island och Spanien, har påbörjat arbetet med att förkorta arbetsdagen. 6 timmars arbetsdag fungerar och är möjligt att genomföra även i Sverige.

SID 5

Kalhäll genom Johannas ögon

Under våren kan man se teatergruppen Teodoks klassiska föreställning »Johanna från Kalhäll« på Gamla Folkets Hus. Här blandas dåtid, nutid och framtid i berättelse om Johanna.

SID 7

[vansterpartiet.se/
blimedlem](https://vansterpartiet.se/blimedlem)

FRÅGA **5**

Vilken är den viktigaste feministiska frågan för dig i valet?

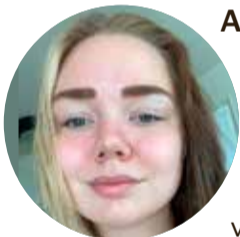
Malin West,
Barkarbystaden

Den ekonomiska politiken! Det är vad som skapar förutsättningar för kvinnor i utsatta situationer, till exempel orimligt låg pension, våld i nära relationer, utbrändhet, arbetsmiljö inom vård och omsorg.

Stina Norgren,
Viksjo

Mäns våld mot kvinnor, både fysiskt och psykiskt, måste bekämpas. Det ska vara lättare för kvinnor att ta sig ur ett sådant förhållande både vad gäller ekonomi och tillgång till bostad. Dessutom undrar jag vad som hände med Me too?

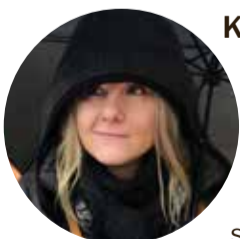
Angelica Nordh,
Kallhäll

I allt det viktiga som ryms inom feminismen så skulle jag säga att det som ligger mig närmast hjärtat är mäns våld mot kvinnor och kvinnors sexuella trygghet och frihet.

Asia Rahman,
Jakobsberg

Lika lön och pension mellan kvinnor och män och jämställd föräldraförsäkring är viktiga.

Kicki Lindgren,
Jakobsberg

Bättre arbetsvillkor, högre löner, vettiga arbetstider i kvinnodominerade yrken. Tänker på de som slitit och sliter inom vård och omsorg under pandemin. Jag lever själv med personlig assistans, som ju också är ett omsorgsyrke som behöver lyftas.

LEDARE

God förlossningsvård ska inte hänga på tur

Regionen går med miljardvinst men trots det sparar de borgerliga partierna med stor iver in på förlossningsvården.

I juni förra året födde jag odramatiskt min dotter på Danderyds sjukhus. Inför förlossningen hade vi naturligt nog känt en del oro. Skulle det finnas plats på förlossningen? Skulle jag lyckas undgå att smittas av Covid innan det var dags?

● Tänk om jag skulle drabbas av någon okänd biverkning av vaccinet som skulle kunna påverka fostret. Allt gick mycket bra. När vattnet gått och jag börjat känna av tätare värkar fick vi komma in för kontroll.

På förlossningsavdelningen hann ett rum bli ledigt lagom tills mitt aktiva värkarbete kommit igång. Tidigt på morgonen efter en lång, men trygg natt fick jag välkomna ett fantastiskt litet barn till världen.

Säkerligen var barnmorskorna och undersköterskorna som tog hand om mig under stark press, men det var inget de lät mig märka av. Jag fick löpande information om hur min förlossning fortskred, tips om ställningar som skulle underlätta och frågor om vilken smärtlindring och stöd jag önskade.

Kort sagt fick jag den sorts förlossningsvård som varje födande borde ha rätt till.

Jag fick känna mig trygg, informerad och i så mycket kontroll som man rimligen kan förvänta sig att uppleva när ens kropp gör något den visserligen är designad för, men i mitt fall aldrig gjort förut.

”Jag kände en vrede över att en ska behöva ha tur för att få god vård och över att vårdgivarna har en så totalt ohållbar arbetssituation i en region som är så rik.”

Knappt hade jag hunnit läka eller förstå att jag faktiskt var förälder nu, innan nyhetsinslagen om barnmorskornas massuppsägningar i protest mot orimlig arbetsbelastning och en situation som inte längre kunde betecknas som patientsäker började sändas. ”Det här är inte en tillfällig händelse. Jag kan inte minnas en enda månad som jag inte jobbat övertid under de senaste åren. Det är ett sjukligt system och vi orkar helt enkelt inte mer nu” sa Rebecca Enander, barnmorska (Aftonbladet 27 oktober 2021).

När jag läste om situationen inom förlossningsvården förstod jag vilken tur vi hade haft. Samtidigt kände jag en vrede över att en ska behöva ha tur för att få god vård och över att vårdgivarna har en så totalt ohållbar arbetssituation i en region som är så rik.

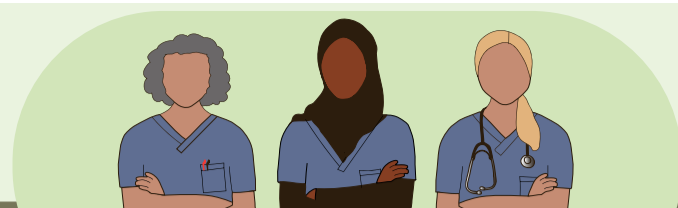
Redan under våren hade nyheten om sparcraven på SÖS och workshopen där personalen fått spåna på idéer om hur man skulle kunna spara in ytterligare på en enhet som redan var satt på svältkost brakat lös. 72 miljoner skulle sparas på BB trots att regionen gick med 5,8 miljarder i överskott året innan.

Therese Johansson
föräldraledig politisk sekreterare

Det råder inte brist på barnmorskor.
Det råder brist på goda arbetsvillkor så att de stannar på sjukhusens förlossningsavdelningar!

Världsklass men ändå kris

– mer resurser till förlossningsvården

Det är en stor sorg och frustration att vi inte kan och får använda vår fulla kompetens.

Förlossningsvården i Sverige är i världsklass. Samtidigt är den i en djup kris. Det kan verka som en motsättning. Enligt barnmorskan Lina Broberg är det inte alls konstigt. Hon är orolig för att man närmar sig gränsen där även kvaliteten kommer sjunka.

● Lina möter upp oss utanför förlossningen på Universitetssjukhuset i Linköping där hon arbetat sedan hon blev klar med sin barnmorskeutbildning för 16 år sedan. Under de åren har hon varit med och bistått hundratals kvinnor genom deras förlossningar. Med det tidsperspektivet ser hon skillnaderna.

– Vi är marginellt fler barnmorskor idag än när jag var ny. Men antalet födande kvinnor har ökat konstant. Samtidigt ser vi att antalet komplicerade graviditeter blir fler och förlossningsvården mer avancerad, säger Lina.

Skadorna skulle minska

Detta har resulterat i en arbetssituation där Lina beskriver att hon och hennes kollegor har svårt att hinna med det som de ser att man behöver göra. Tiden finns inte för att ge alla kvinnor den vård som de skulle kunna få, och har rätt till. Att kvaliteten ändå är bra handlar enbart om att barnmorskorna vänder ut och in på sig

själva för att hantera situationen.

– Det är en stor sorg och frustration att vi inte kan och får använda vår fulla kompetens. Att vi inte kan vara, såväl fysiskt, som mentalt närvarande hos den födande. Vi vet ju att förlossningarna skulle gå enklare och att skadorna skulle minska om vi fick möjlighet att verkligen arbeta tillsammans med kvinnorna, fortsätter Lina.

Ökad läkemedelsanvändning

Vid förlossningen i Linköping föds varje år mer än 2 500 barn och vården håller en i många delar hög kvalitet. Men när det gäller till exempel svåra bristningar hos mammor så ligger man högt i statistiken och användningen av värksstimulerande läkemedel har ökat radikalt de senaste åren. Något som Lina ser som problematiskt.

– Jag tycker att vi har en utveckling inom förlossningsvården där vi går mot allt större inslag av medikalisering som inte behövs. Om vi barnmorskor istället

fick tid och utrymme att verkligen använda vår fulla kompetens så skulle resultaten bli bättre, säger Lina.

Locka tillbaka barnmorskor

Förlossningsvården skulle behöva utvecklas med nya vårdformer som skulle stärka de gravida kvinnornas möjligheter till inflytande över sin vård. Ett sådant exempel är barnmorskeledda förlossningsavdelningar där man kan arbeta närmare kvinnorna och där forskningen visar på bättre vårdkvalitet än i den traditionella förlossningsvården. Det skulle också vara ett sätt att locka tillbaka barnmorskor in i förlossningsvården igen menar Lina.

– Men vi måste också få politikerna att agera istället för att bara prata. Vi är trötta på att slita ut oss och ändå känna att vi inte räcker till. Vi barnmorskor, men framförallt alla kvinnor i Sverige, förtjänar bättre, avslutar Lina.

Text: Nathalie Söderberg
Foto: Emil Broberg

8 MARS

KRÖNIKA

Kämpa, segra!

I över hundra år har 8 mars varit en dag för feministisk kamp. Tidigt handlade det om kvinnors rösträtt och om fred. Rösträtten är erövrad i flertalet länder, men inte freden.

Nu firar vi att kvinnor i Sverige haft rösträtt i 100 år. Både före och efter denna milstolpe har kvinnor kämpat och vunnit fler rättigheter. Att lagarnas formella hinder togs bort räcker inte. Kvinnor fick del i rättigheter, men de var skapade av och för män. Få lagar utgår från kvinnors behov. De som finns är desto viktigare; kvinnans rätt att själv bestämma om abort, markeringen mot mäns våld genom brottet grov kvinnofridskränkning, kravet på samtycke som gör att kvinnors kroppar inte längre ska förväntas vara tillgängliga för sex. Detta är lagar att värna. De är viktiga för kvinnors hälsa såväl fysiskt som psykiskt, därmed också för kvinnors försörjning.

Lönegapet mellan kvinnor och män krymper sakta men är fortfarande dryga 10 procent. Kvinnor bär stort ansvar för omsorgerna i samhället genom sina viktiga men ofta lågavlönade yrken. Kvinnor bär även större ansvar genom obetalt arbete i hem, med barn och anhöriga. Kvinnors omsorger bidrar till att skapa mäns mervärdighet.

För att jämställdheten ska nås måste män kliva fram och ta ökat ansvar för omsorger, mot våld, för lika rättigheter. Klass och kön är tätt sammanvävda. Tillsammans ska vi kämpa för socialism och feminism, för en fredlig och hållbar värld detta viktiga valår!

Gudrun Nordborg,
feministikon och riksdagsledamot (V)

Fotograf: Aernes-Stubber

Ida Gabrielsson

Roll i partiet:

Vice ordförande och talesperson i socialförsäkringsfrågor.

Bakgrund:

Utbildad behandlingsassistent. Uppvuxen i Sandviken.

Bor:

Jarlaberg, Nacka.

Familj:

Man och en sexårig dotter.

Intressen:

Matlagning, tv-serier och vedstapling.

Högre pension för en miljon pensionärer

Att Vänsterpartiet i höstas lyckades driva igenom den största pensionsreformen i modern tid har nog inte många missat. Men vad kommer det att innebära för svenska pensionärer, och vilka politiska mål siktar Vänsterpartiets vice ordförande Ida Gabrielsson mot i framtiden?

● **Ida är en veteran** inom partiet och hade både varit ordförande för Ung Vänster och suttit i kommunfullmäktige i Sandviken innan hon 2018 valdes in i riksdagen. Numera är hon vice partiordförande och talesperson i frågor som rör socialförsäkringarna, till exempel pensioner, sjukförsäkringen och föräldraförsäkringen. Hon deltog också i de förhandlingar med Socialdemokraterna och Miljöpartiet som ledde fram till det garantitillägg i pensionen som riksdagen snart ska ta ställning till.

– Det här är den största reformen kring pensionerna i modern svensk politik. Vi har hundratusentals pensionärer som lever med låg ekonomisk standard,

fattigpensionärer helt enkelt, i Sverige. Det här kommer att göra en enorm skillnad för dem, men också för hundratusentals andra pensionärer som kan behöva ett tillskott i plånboken för att slippa oroa sig för hur pengarna ska räcka till varje månad, säger Ida.

Nästan en miljon pensionärer kommer att få ta del av det nya garantitillägget, som i genomsnitt kommer betyda 750 skattefria kronor varje månad. Mer än en halv miljon pensionärer kommer att få hela beloppet, tusen kronor.

– För en del betyder det här kanske att man äntligen har råd att klippa sig eller köpa nya skor, för en del betyder det kanske att man har råd att bo kvar i huset

Vi i politiken måste våga kliva fram och ta ansvar för landet och för människors trygghet. Vi kan vända allt det här, det handlar bara om att vilja och att våga.

eller behålla bilen. För oss i Vänsterpartiet är det viktigt att alla ska kunna leva ett värdigt liv, hela livet, och det här tycker jag verkligen är ett steg mot det. Det betyder inte att vi är färdiga, svenska pensioner ligger fortfarande mycket lägre än i andra nordiska länder. Det måste det bli ändring på, fortsätter Ida Gabrielsson.

En sak kvarstår dock innan garanti-tillägget kan börja betalas ut i augusti som planerat; det måste röstas igenom i riksdagen. Socialdemokraterna och Miljöpartiet stödjer redan Vänsterpartiets reform, men det behövs ett bredare stöd för att förslaget ska få den majoritet som behövs.

– Det är många partier som har lovat vitt och brett till våra äldre, men när det här förslaget kommer upp till omröstning kommer vi att få se vad de orden är värda. Vilka vill på allvar hjälpa de pensionärer som behöver det mest och vilka snackar bara? Samtidigt kan jag inte se hur något parti skulle kunna rösta emot. Vilken partiledare vill gå in i en valrörelse och genast behöva förklara för en miljon pensionärer varför de inte tyckte att pensionen ska gå att leva på, resonerar Ida vidare.

Bättre sjukförsäkringen

Högre pensioner är inte det enda Vänsterpartiet har lyckats driva igenom det senaste året. Förutom att stoppa ett förslag om marknadshyror som i förlängningen hade lett till kraftigt höjda hyror för Sveriges hyresgäster fick man också in flera stora förbättringar av sjukförsäkringen i höstens budget. Förbättringar som blir av, trots att Centerpartiet valde att släppa fram högerpartiernas gemensamma budget istället.

– Det är lite märkligt, genom att rösta som de gjorde så sänkte Centerpartiet flera förslag som de själva varit överens med regeringen om i januariavtalet medan allt vi fått igenom fortfarande blir av. Det betyder att de som har sjuk- eller aktivitetsersättning kommer att få en höjning och att taket i deras bostadstillägg också höjs. Dessutom så sänks deras skatt, det är inte rimligt att den som är så sjuk att den behöver leva på sjukersättning dessutom ska straffas med en högre skatt. Räknar man ihop det så betyder det här över 2 000 kronor extra varje månad för många som har sjuk- eller aktivitetsersättning. Det är precis som med pensionerna, vi är långt ifrån färdiga men vi har tagit ett stort steg mot att återuppbygga en sjukförsäkring folk kan lita på.

En annan glad nyhet kom inte ur någon budget eller ur förhandlingar med en tillträdande statsminister, utan genom att Ida uppmärksammat en undersköterska som drabbats av långvarig sjukdom i covid, men vägrades rimlig ersättning.

– För några veckor sen rapporterade Försäkringskassan att mycket färre får avslag på sin ansökan om sjukpenning efter 180 dagar nu än för ett år sedan. 2020 fick nästan hälften av alla som sökte, 42 procent, avslag. 2021 hade det gått ner till 11 procent. Nästan fyra gånger fler får alltså sjukpenning nu, och kan fokusera på att bli friska istället för att oro sig över hyra och räkningar.

– Försäkringskassan säger att det här beror på de lagändringar som vi drivit igenom tidigare. Att de blev verklighet beror till stor del att de som drabbats själva lyft frågan och på en undersköterska från Kungälv som blev smittad av covid på jobbet och som trots att hon var för sjuk för att arbeta inte fick någon ersättning från Försäkringskassan. Vi lyfte fram det på en presskonferens och gav henne möjlighet att berätta om hur långtidssjuka behandlades av Försäkringskassan. Det tog skruv och fick många att förstå hur illa det var ställt med sjukförsäkringen. De lagändringar hon och många andra drabbade hjälpte oss driva igenom har gjort livet lättare för många. Våra socialförsäkringar har urholkats, men det börjar vända nu. Allt fler förstår att ett starkt skyddsnet är ett måste om vi ska kunna bygga ett tryggt samhälle.

Ta tillbaka kontrollen

Ida återkommer ofta till att det Vänsterpartiet åstadkommit de senaste åren ska ses som början på något, inte som enskilda segrar utan som tecken på en våg som vänt. Vad väntar då i framtiden? Vad är nästa mål?

– För oss handlar det om att politiken måste ta tillbaka kontrollen från marknaden Valfärdslöftet måste återupprättas så att människor kan leva ett gott liv. Alla marknadsexperiment som både Moderater och Socialdemokrater har ägnat sig åt när de suttit i regeringen har gjort samhället svagare. Nedsärningarna och splittringen i vården har lett till situationen vi har idag, med överfulla akutmottagningar och utbränd personal. Vinstjakten i marknadsskolan har lett till sämre skolor, till segregering och otrygga elever.

Bostadsbristen blir allt värre, speciellt i de större städerna och klimatarbetet står och stampar, fast vi i Sverige har ovanligt bra förutsättningar för att faktiskt genomföra en grön omställning. Marknaden kan inte och kommer inte att lösa det här utan vi i politiken måste våga kliva fram och ta ansvar för landet och för människors trygghet. Vi kan bygga Sverige starkt igen, det handlar om att inte bara snacka utan att agera.

**Text: Martin Thåström
Foto: Jessica Segerberg**

Sex timmars arbetsdag är möjlig!

Foto: Agnes Stuber

Det är redan visat att sextimmarsdagen fungerar, säger Ana Süssner Rubin.

Vad skulle du göra om du fick två timmar extra om dagen? De som fått chansen att pröva vet svaret.

– Vi kan visa att arbetstidsförkortning med oförändrad lön är möjlig!

● Det säger Ana Süssner Rubin, vänsterpartist och en av författarna till manifestet "Striden om tiden" som Vänsterpartiet tog fram före senaste valet.

Nu närmar sig ett nytt. Men kan man vinna val på krav om förkortad arbetstid?

Viktig fråga för svenskarna

– Vi vet att en majoritet av svenskarna, särskilt kvinnorna, tycker att det är viktigt, påpekar Ana Rubin.

Män är lite mer försiktiga. Har vi råd?

– Ja. Det finns beräkningar att hälften av regeringen Reinfeldts skattesänkningar skulle räcka för att finansiera sex timmars arbetsdag med oförändrad lön för samtliga löntagare, säger Ana.

Andra länder

Medan andra länder, som Island och Spanien, sökt lösningar i lite större skala, har de svenska försöken varit småskaliga och kortlivade.

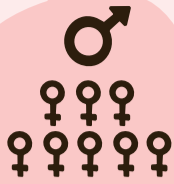
– Men lovande, menar Ana Rubin.

Verksamheten och personalhälsan förbättrades

Ett av dessa, försöket med arbetstidsförkortning på Svartedalens äldreboende i Göteborg, följdes av forskare och visade att såväl verksamheten som personalens hälsa förbättrades.

– Personalen fick betald återhämtning och kunde ge de boende mer stimulans. Så visst vet vi att sex timmars arbetsdag fungerar, säger Ana Süssner Rubin.

Per Längby

Visste du att...?

→ Ägarna till de största vård- och omsorgsbolagen (nästan bara män) gör stora vinster på vårdpersonalens arbete (oftast kvinnor).

→ Löner, anställningsvillkor och andelen kvinnliga chefer är bättre och fler i offentlig välfärd än i privata bolag.

KRÖNIKA

Kapitalism & feminism

Kapitalister har sedan begynnelsen tjänat på människors olika villkor. Kön, etnicitet och klass, är faktorer som möjliggjort utnyttjande samt berättigat förtryck mot olika samhällsgrupper.

Kvinnoförtrycket blir en del av kapitalismens strävan efter vinst.

Patriarkatets paradox bottnar i kvinnans och mannens gemensamma roll för reproduktion, där kvinnan bär hela ansvaret för uppfostran. Förväntningar som ställs på kvinnor gällande uppfostran, är det högern använder som argument för att konservera det ojämlika och ojämställda samhälle vi har.

Vad hade egentligen hänt om kvinnor en dag bestämt sig för att inte föda fler barn eller fostra den kommande generation av arbetskraft? Strukturerna gällande kvinnors roll som barnafödare bottnar i kapitalets strävan efter vinst och arbetskraft, vilket högern visar tydligt.

Kvinnor har en samhällsbärande funktion som inte erkänns vilket gynnar arbetsmarknaden och den ekonomiska vinsten.

Kvinnors kroppar är inte en naturresurs för kapitalister. Kvinnors reproduktiva rättigheter är inget som får ifrågasättas. Kvinnan föder barn och kapitalismen föder kapital. Detta likhetstecken måste vi sudda ut och stryka över med erkännande och ersättning för kvinnors samhällsinsats och obetalda arbete. Kvinnor ska erkännas och få ersättning för hela sitt arbete och samhällsinsats. Kvinnor är inte en gratis naturtillgång.

Läs hela texten på hemsidan jarfalla.vansterpartiet.se

Suzan Afshar, Philip Jörestig
Vänsterpartiet Järfälla

Från upplopp till pandemi

Kallhäll och resten av världen skildras genom Johannas ögon

»Johanna från Kallhäll« är inte – trots det kvinnliga perspektivet – en i strikt mening feministisk pjäs utan snarare ett episkt arbetarspel i samma tradition som Norbergsspelet och Tältprojektet.

Teodok, Föreningen för teater och dokumentation i Järfälla, är en av de mest långlivade beståndsdelarna i kommunens kulturliv. De är en amatörteatergrupp med brett tilltal. I vår återvänder Teodok till sina egna klassiker från 1981 »Johanna från Kallhäll«.

Vänstern i Järfälla fick en pratstund med teaterproducenten Ragna Ringdahl. Hon är själv Kallhällsbo och var alldeles nyinflyttad när originalföreställningen sattes upp för mer än 40 år sen.

● – Vid den tiden hade föreningen planer på att spela Bertolt Brechts Heliga Johanna från slakthusen, berättar Ragna. Samtidigt lades Bolinders verkstäder ner och det blev väldigt stökigt.

Massor av människor stod plötsligt utan arbete och DN satte rubriker på förstasidan i stil med »Upplopp i Kallhäll«. Så föddes idén om att göra något lokalt. I den meningen är det inte, trots det kvinnliga perspektivet, en i strikt mening feministisk pjäs utan snarare ett episkt arbetarspel i samma tradition som Norbergsspelet och Tältprojektet.

Fortsätter in i framtiden

Teodok är en medlemsstyrd förening och det var på ett medlemsmöte som idén om att återvända till Johanna togs upp. Ragna berättar att manusförfattaren Cannie Möller var lite tveksam i början,

men efter diskussioner i forskningsgruppen som bildades har hon tagit delar av den gamla pjäsen (som spänner över perioden 1912–1978) och byggt på med tiden därefter, ända in i framtiden.

Cannie har även stått för regin. En annan nyckelperson från 80-talet som är med igen är Lasse Dahlberg, som skrivit musiken.

På 1980-talet var det övergripande temat människovärdet. Vad skaver idag? Hur påverkas Kallhäll av klimatkrisen och känslan av att förlora i demokratiska rättigheter i och med pandemins begränsningar?

Båda är problem som vi inte kan runda, och Ragna erkänner att Teodok här kanske erbjuder fler frågor än svar. Samtidigt kan det finnas en poäng i att någon i ens närhet skapar och bjuder in till diskussion och folkbildning.

Den ursprungliga Johanna föds 1912. I hennes vardag är kampen för brödfödan central – det är något som hon inte delar med den nutida huvudpersonen. Den moderna Johanna har istället en historia av mobbning och trakasserier, men har rest sig och lyckats skapa en karriär som virusforskare. Hon genomgår lite av en upplysningsprocess och blir

engagerad i klimatfrågan, tack vare en av föreställningens övriga rollfigurer.

– Det är intressant att få det långa perspektivet, menar Ragna. Först var det viktigaste att se till att få mat. Vad är jämförbart med det nu? Det finns inslag i pjäsen av migration också, även om det inte är ett dominerande tema.

Johanna hade inget val

Trots att Teodok alltså velat ta ett samlat tag om de senaste 100 åren, går det även att se hur kvinnors livsvillkor har förändrats.

– För originalets Johanna fanns inga val, påpekar Ragna. I brukssamhället var du antingen hemma eller fick ta jobb som att tvätta sängkläder på ungarshotell. Hamnade ens man under en spis på fabriken och du blev änka, fick du inte bo kvar i arbetarbostäderna. Då blev du hänvisad till fattighuset.

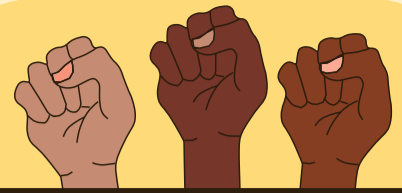
Premiären ägde rum 5/2 2022 och föreställningen spelas under våren på onsdagar, lördagar och söndagar på gammal anrik arbetarmark i Gamla Folkets hus i Kallhäll. Se www.teodok.com för mer information.

Johanna Karlsson
politisk sekreterare

Barnmorskeupprorets enkla krav:

- Att kunna ta rast, äta lunch och gå på toaletten
- Få ta semester utan avbrott och inte jobba delade helgturer – även barnmorskor behöver ett socialt liv och återhämtning
- Att få framföra kritik utan att den tystas ner och ger repressalier

Aborträtten borde vara en självklarhet!

I Sverige har du som gravid rätt att avbryta din graviditet. Det gäller för alla oavsett om du är svensk medborgare eller inte. Du behöver inte berätta varför du vill genomgå en abort, och ditt beslut ska inte ifrågasättas.

● Sena aborter, efter vecka 18, godkänns av Socialstyrelsen. Ändå diskuteras abortfrågan flitigt i Sverige, kanske undrar du varför?

90 miljoner kvinnor i barnafödande ålder lever i de 26 länder i världen där abort är helt förbjudet. Så många som 47 000 kvinnor och flickor dör årligen på grund av abortförbudet. Men det är inte enbart dessa 90 miljoner kvinnor som gör frågan så brännande het, utan också på grund av den tillbakagång i abortlagstiftning vi ser i flertalet länder.

Läkare kan stämmas

Alldeles nyligen infördes en ny abortlag i Texas, USA. Den nya lagen säger att aborter enbart är tillåtna fram till och med graviditetsvecka 6; en vecka många ännu inte ens blivit medvetna om att de är gravida.

Lagen innebär att privatpersoner kan stämma läkare som utför aborter, och andra som hjälper den gravida genom att till exempel köra till kliniken.

I Polen trädde en kritiserad abortlagstiftning i kraft häromåret.

De hade redan innan ändringen en mycket strikt abortlagstiftning som enbart tillät abort efter våldtäkt eller incest, om den gravidas liv var i fara eller om fostret hade skador.

”90 miljoner kvinnor i barnafödande ålder lever i de 26 länder i världen där abort är helt förbjudet. Så många som 47 000 kvinnor och flickor dör årligen på grund av förbudet.”

Ändå valde man att införa den nya abortlagstiftningen.

Hur påverkar det här oss? När någon kvinnas mänskliga rättigheter hotas, hotas allas kvinnors.

Vi ska inte tro att Sveriges abortlagstiftning saknar ifrågasättande. I Sverige var debatten och samvetsfrihet på tapeten när barnmorskorna Ellinor Grimmark och Linda Steen tyckte sig blivit diskriminerade när de nekades anställning på grund av att de inte ville utföra aborter.

Vi har högerpartier som återkommande driver frågan om inskränkning i aborträtten genom att tidigarelägga gränsen för fri abort.

En av hundra aborter är sen

Det pågår en debatt i Sverige – och världen – om potentiella landvinningar inom läkarvetenskapen som kommer innebära att vi kan rädda foster tidigare. Det är

landvinningar som inte ska påverka aborträtten.

Så många som 94 procent av aborterna sker före vecka 12 och bara 1 procent sker efter vecka 18. De aborter som beviljas efter vecka 18 beror på fosterskador, kromosomavvikelse och sjukdom hos modern.

Vänsterpartiet motsätter sig varje inskränkning av aborträtten och menar att Sverige måste arbeta för flickors och kvinnors rättigheter i hela världen. Vi vet att inskränkningar i aborträtten inte innebär färre, utan bara farligare aborter. Det är både en diskussion om att alla barn som föds ska vara välkomna, men också om att skydda kvinnors fysiska och psykiska hälsa.

Helt enkelt: aborträtten ska inte vara uppe för diskussion. Alla kvinnor ska ha rätt att bestämma över sin egen kropp.

Vänsterpartiet Järfälla

8 MARS

Hallå där Nooshi Dadgostar

foto: Denny Lorentzen

Hur firar du 8 mars?

– Om allt vill sig väl så kommer jag att åka till Karlstad och träffa en massa grymma feminister. Jag hoppas att vi ses där!

Vilken är den viktigaste frågan på 8 mars?

– Det finns såklart väldigt många. Men att vi fortfarande inte kan garantera kvinnor en säker förlossning är en skandal. Vårdpersonalens villkor måste förbättras och förlossningarna måste göras säkrare.

Vad står på ditt 8 mars plakat?

– Vi förtjänar bättre.

Boktips inför 8 mars

Marie Darrieussecq

Suggestioner (1996)

Vad händer med en kvinna som hela tiden blir behandlad som en liten gris?

Svar: hon förvandlas till en sugga!

Darrieussecqs debutroman är en modern skräna om vad som händer när kvinnor till slut får nog.

Johanna Karlsson som är politisk sekreterare för Vänsterpartiet i Järfälla tipsar om några bra böcker att läsa till 8 mars, men hinner man inte det passar de lika bra i sommarens hängmatta.

Maria Gripe

Skuggan över stenbänken (1982)

...och de vita skuggorna i skogen (1984)

Skuggornas barn (1986)

Skugg-gömmen (1988)

Trots att Maria Gripe skrev för en ung publik kan skuggserien med fördel läsas i alla åldrar.

Berättelsen handlar om systerskapet mellan Berta och Carolin och inleds i ett tryggt men lätt kvävande borgarhem 1912.

Relation mellan dem är inte alltid stabil, men tillräckligt stark för att stå över de klass- och könsgrensar som Gripe tänjer på men aldrig riktigt raderar.

Nina Bouraoui

Enstörig (2012)

Fransk-algeriska Nina Bouraoui har i flera självbiografiska romaner skrivit om barndomen i Algeriet. Språket är stramt och avskalat men också magiskt. Det här är en drömsk berättelse, mot en torftig och instängd bakgrund, om en flicka på väg in i tonåren när hennes bästa vän plötsligt försvinner spårlost.

Seriekollektivet Dotterbolaget presenterar

FÖRLOSSNINGSKRISEN!

Förlossningsvården är i kris. Personalen larmar om orimliga arbetsvillkor och odräglig arbetsmiljö.

Nedskärningar har präglat förlossningsvården under en lång tid med nedläggningar av fungerade förlossningsavdelningar vilket har lett till orimligt långa resor för födande när det är dags.

Herregud, vilken tur att vi gick den där ABF-kursen om att föda barn i bil!

Den svenska förlossningsvården genomsyras av platsbrist och underbemanning med komplikationer som en följd av det.

Som gravid ska man inte behöva oroa sig om man kommer få en plats på förlossningen när det är dags att föda.

Vi har liksom redan ganska mycket annat att tänka på.

Istället för att fortsätta demolera förlossningsvården behöver vi satsa på den! Stärk mödravården med mer resurser och förbättrade arbetsvillkor för personalen!

Alla har rätt till en trygg förlossning!

